

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Vigilijs, Festis & Octauis Sanctorum. Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

136 Comment. in Rubr. Breuiarij. Sect. VII. Cap. I.
citata num. 7. ait, quod commode fieri
poterit; parumque refert, si in Ecclesia
aliqua particulari non legatur de omni-
bus Prophetis aliquo anno.

14 Lectiones autem secundi No-
cturni in predictis Dominicis con-
cordant cum Lectionibus priuvi No-
cturni, ita, ut sint quasi earumdem
Commentaria, excepta Domin. 3 Septembris, in qua sanctus Leo nos inui-
tat ad ieiunium septimi mensis, &
Dom. 5. Novembris, in qua sanctus
Basilius timorem Domini docet; eò
quod ea Dominica ultima post Pente-

costen, in Euangeliō de fine mundi
& de iudicio vniuersali agitur.

15 Responsoria denique Lectioni-
bus respondent, ut nihil magis: sicut
etiam Antiphonæ ad *Magnificat* in
primis Vesperis Dominicæ delumen-
tur è Scriptura legenda in primo No-
cturno Dominicæ eiusdem; ad *Benedictus*, & *Magnificat*, in secundis
Vesperis, ex Euangeliō eiusdem Do-
minicæ lecto in Nocturno tertio, in
ut ipsam Antiphonæ sint de veteri
vel nouo Testamento. Atque haec de
Proprio de Tempore.

SECTIO SEPTIMA.

De Proprio Sanctorum.

SECTIONIS SEPTIMÆ CAPITA XIII.

- 1 De Vigilijs, Festis & Octauis San-
ctorum.
- 2 De Festis Sanctorum mense De-
cembri.
- 3 De Festis Sanctorum mense Ian-
uario.
- 4 De Festis Sanctorum mense Fe-
bruario.
- 5 De Festis Sanctorum mense Martio.
- 6 De Festis Sanctorum mense Aprili.
- 7 De Festis Sanctorum mense Maii.
- 8 De Festis Sanctorum mense Iunii.
- 9 De Festis Sanctorum mense Iulii.
- 10 De Festis Sanctorum mense Au-
gusto.
- 11 De Festis Sanctorum mense Se-
ptembris.
- 12 De Festis Sanctorum mense Octobri.
- 13 De Festis Sanctorum mense No-
vembri.

De Vigilijs, Festis & Octauis Sanctorum.

CAPUT I.

1 **D**E his vide in primo Tomo,
& in Praefatione ad Octauia-
tum Romanum.

2 Historias singulorum Sanctorum,
de quibus in Breuiario fit Officium,

non est huius loci recensere, aliorum
est prouincia, non nostra.

3 Quare hoc loco tantum est dicen-
dum: Primò, quandonam cuique
Sancto, de quo fit Officium, fuit ali-
gnata sedes in Calendario Romano,
seu, quod idem est, in Breuiario. Se-
dem autem intellige eum diem quo
quisque descriptus est in Calendario
Romano.

Romano: quæ sedes est ita propria cuiusque, ac si eo die obijset; licet verè alio die obierit, & in diem præscriptum alia de causa translatus fuerit, saluis tamen Rubricis circa diem obitus. Deinde, quo ritu quisque collendus est, & à quo præscriptus. Tertiò, quis auctor Officij quod de unoquoque recitat. Quartò, circa Vigilias & Octauas quæcumque occurunt notanda.

4 Vt autem assequamur primum, citabo Micrologum, qui floruit circa annum 1080. tum Durandum, qui circa annum 1280. tum Radulphum, qui Calendaria collegit Sanctorum, & obiit anno 1403. tum Missalia & Breuiaria M.S. Bibliothecę Vaticanę, tum Appendicem M. S. Sacramentarij S. Gregorij, eidem Sacramentario additam non longè post tempora S. Gregorij, quæ in Bibliotheca eadem habetur; & redolent illa M.S. antiquitatem faltam supra trecentos annos, & ultra. Quæ in Sacramentario ipso S. Gregorij habentur in hanc causam, suis locis non omittam. Alios quoque Auctores referam, de quorum fide non videtur dubitandum esse.

5 Ritus verò Duplicis, Semiduplicis & Simplicis Officij à quo datus, seu mutatus fuerit in unoquoque Sanctorum Festo, ex antiquis solus Duradus indicare poterit, qui Duplicium & Semiduplicium satis distinctè meminit lib. 7. cap. 1. Micrologus quandoque indicat, Radulphus parcissimè. M.S. Breuiaria suppeditabunt multa. Et quidem ante Nicolaum III. pauciora erant Sanctorum Festa cum novem Lectionibus apud Romanos: ex quibus Pontificum Romanorum martyrum pleno Officio, id est, cum novem Lectionibus, ait Microl. c. 43; age-

bantur Festa, ex Decreto Gregorij VII. quo tempore Micrologus visebat; sed Nicolaus (eiusmodi auctate vivebat Durandus) amotis ab Urbe alijs Breuiarijs & Missalibus, mandauit, ut adhiberentur tantum Breuiaria Fratrum Minorum, ut scribit Radulphus Propos. 22. indeque omnes libri Romæ de diuinis Officijs fuere noui, & Franciscani; contra quos idem Radulphus acriter inuehit, quod plures Sanctos in Calendarium inuixerint quam anteā, & cum nouem Lectionibus, nullos ferè cum tribus, in præiudicium Psalterij.

6 Dixi ex Micrologio, decreuisse Gregorium VII. Officia novem Lectionū, seu plena, SS. Pontificibus Romanis Martyribus: quod tamē hodie non est de omnibus in vsu; & negat Radulphus vsum Propos. 22. Sed conciliari possit hoc modo: quod vel Decretum Gregorij VII. non fuit vsu receptum; vel Romæ tantum, non vbiique; vel per non vsum deinde paulatim per trecentos annos, qui inter Micrologum & Radulphum intercessere, in aliquibus Festis abrogatum esse. Variorum horum rituum causam atulimus Sectione 3. cap. 2. num. 1. pag. 20.

7 Quod attinet ad Auctores Officiorum, quando certos habuerimus, eosdem nominabimus. Illos esse Auctores putat regulariter Cornelius Schultingius Tom. 3. Biblioth. Eccles. par. 1. qui eorumdem Sanctorū Festa decreuerunt, eorum enim auctoritate fuere composita, & edita.

8 Si quæ ex his nos fugerint, traditioni Ecclesiæ, auctoritati Pij V. & Sedi Apostolica ea reseruata esse intelligantur. Gregorius creditur eorum auctor, quorum nomina sunt in eiusdem Sacramentario.

9. Denique sequemur Ordinem mensium à Vigilia sancti Andreæ, qui est ordo Breuiarij in Proprio Sanctorum; licet attineat ad finem mensis Nouembri.

De Festis Sanctorum mense Decembri.

C A P. I I.

Die 29. Nouembri. Vigilia S. Andreæ. Extat Decretum de Vigilia Apostolorum apud Clementem lib. 8. *Conf. Apost. cap. 39.* & Innocentium III. *de Observ. ieiun. cap. 2.* Officij auctor Pius V. est, qui Vigilijs omnibus addidit Homiliam super Euangelium Missæ, & Orationem eiusdem Missæ: nec ante sibi de Vigilia, nisi in Missa; quod hoc loco satis sit semel dixisse. Officium Missæ huius habetur in Antiphonario sancti Gregorij, & Orationes in Sacramentario eiusdem. Epistola, & Euangel. vt in Comite seu Lectionario sancti Hieronymi.

In Aduentu nihil fit de Vigilia, nisi in Missa, quia cedit Vigilia Fer. Aduentus digniori. Missa vero dicitur de Vigilia cum commemoratione Feriarum, & S. Saturnini; quibus additur quarta, *Fidelium*, si incidat in Feriam secundam, & quinta de B. Virgine, iuxta Rubr. gener.

Saturnini. Fiebat de eo Officium in Breu. 1550. Venet. edito; nunc à Pio V. decreta est tantum eiusdem commemoratione. Habentur Orationes Missæ omnes in Sacramentario S. Gregorij.

30. Nouembri. Andreæ Apostoli Festum à primitua Ecclesia, ex Clemente supra cit. quod Bonifacius VIII. Decreto firmauit, in honorem omnium Apostolorum. Vide Azor.

par. 2. lib. 1. cap. 24. initio. Idem Bonifacius Duplicem stabiluit ritum. Epistola, & Euangelium, vt in Comite Hieronymi. Officium Horarum à S. Gregorio I. qui eidem Apostolo impensè addictus erat, fuit compotatum, ex Beleth *cap. 164.* tamen Radulph. *Propos. 12.* affirmat, Antiphonas à Gallis compactas. Officium Missæ præter Communionem, habetur in Antiph. Gregoriano, & in Sacramentario Orationes omnes.

2. Decembri. Bibiana Festum in Breu. M. S. antiquissimo Vaticano vol. 4753. Simplex in Breu. 1550. Nunc Semiduplex ab Urbano VIII. anno 1628.

4. Barbaræ. In Appendice Vaticana Sacramentarij Gregor. vol. 3806. meminit Manuel *tit. de Feriis.* testatur Radulph. *Prop. 17.* à Teutonicis Festum fieri. Simplex erat in Breuiario 1550.

5. Sabbæ. In Breu. Vatic. 4760. Radulph. *cit. loco*, Romæ fieri sicut. Simplex in Breu. 1550.

6. Nicolai Episc. In Appendice citata Gregoriana. Zonaras in Vita Alexij afferit, hoc Festum institutum undecimo saeculo, hoc est, circa annum 1100. S. Bernardus Sermonem habuit in hoc Festo. Manuel habet in *tit. de Feriis.* Radul. *loci cit.* testatur, ab omnibus receptum. Semiduplex apud Duran. lib. 7. cap. 1. Pius V. Homiliam legi iuxta Rubricas, & Lectiones secundi Nocturni emendationes & breuiores edi curauit. si transfertur, mutat tertium Versum in Hymno, *Iste confessor.*

7. Ambrosij. Ordinationis Festum est, quia obiit in Sabbatho sancto, in dicta Appendice Gregor. habetur, ratione obitus, in Aprili. Bonifacius VIII. Decreto suo Doctores Ecclesie Dupli ritu coli præcepit. Officium de Com-